

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Tres vanæ gloriæ classes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

minibus. Quapropter non peccat, si quis bonum suum cognoscat, & approbet, cum Apostolus dicat: *Nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est: ut sciamus qua à Deo donata sunt nobis.* Itaque non repugnat humilitati, quòd quis Dei dona in se agnoscat, inde enim se gratum illi exhibet. Vnde &, Mater Dei, quæ se ancillam Domini vocarat, sine vlla sui iactantia dixit: *Fecit mihi magna, qui potens est;* simul tam profundæ humilitatis, quàm altæ dignitatis mater: meritò æquiparanda prægrandibus obeliscis, quibus tantum ferme substernitur intra terram, quantum extat, ut immoti consistent: siquidem & illa fabricæ magnæ celsitudinis magnum quoque & firmum posuit fundamentum humilitatis. Talibus non obest, dona Dei in se magni facere; cum seiplos faciant parui. Neque peccat, qui vult bona opera sua ab alijs sciri & approbari, ut illi inde Deum laudent, dicantque: *Et sanctum nomen eius;* & accendantur ad gratitudinis, alteriusvè virtutis imitationem. Hoc est enim lucere lucem nostram coram hominibus. Non est ergo vitium appetere gloriam, sed appetere gloriam inanem. Reprehendit enim Psalmista omnes, qui vanum aliquid appetunt, dicens: *Vt quid diligitis vanitatem, & quaritis mendacium?* Quale mendacium erat eorum, qui contra diuinam reuerentiam passi sunt se Deos appellari, quos Ezechiel ita alloquitur: *Eleuatum est cor tuum, & dixisti, Deus ego sum, & in cathedra Dei sedi in corde maris: cum sis homo, & non Deus, & dedisti cor tuum, quasi cor Dei.* Nempe ab illo hanc superbiam magistro homines didicerunt, qui, cum ipse cupiens ascendere, & similis esse altissimo, deiectus sit in Acheruntem, alios quoque postea voluit eadem illecebrâ inescare, quando dixit: *Eritus sicut Deus.* Promissio digna auctore suo, & tam fidelis, quàm Locrense pactum.

1. Cor. 2. 10.

Luc. 1. 49.

Psal. 4. 3.

Ezech. 28. 2.

Isa. 14. 14.

Gen. 3. 5.

CAPVT XXII.

Quando vana gloria ab hominibus appetatur? & num liceat desiderare Episcopatum?

Inc 4. Corollarium est contra vanæ gloriæ sititores; qui triplici classe continentur. Primò enim vana gloria est, si quis honorem appetat, de re nihili, quæ per mendacium fingitur, ut quidam milites gloriosi, qui à se hostes multos

I.

occisos iactitant, cum hostem nullum viderint; aut hypocritæ nonnulli, qui de rebus gloriantur, quas numquam fecerunt. Pertinet ad hanc classem etiam illud genus, quod de ijs famam captat, quæ famam & gloriam non merentur; vt qui gloriantur in rebus pessimis, vt de potentia & fortitudine ad vinum bibendum, quibus dicitur: *Va qui potentes estis ad bibendum vinum, & viri fortes ad miscendam ebrietatem: & Numquid carnis sanctæ auferent à te malitias tuas, in quibus gloriata es?* item qui se iactant de vindicato inimico; de fraude; de corrupta virgine, vel aliena vxore; quibus dicitur, *Quid gloriaris in malitia, qui potens es in iniquitate?* Et sanè sunt, qui malefactis sibi famam conantur parere, ac nobilitatem, quemadmodum & vitij corporis quidam teste Plinio, inuenère cognomen, velut à distortis cruribus Vari: à tumidis labris Chilones: à naso prægrandi Nafones. Multò autem pronius est, venari gloriam de bonis fortunæ externis, vt de auro, argento, margaritis; contra quos est illud Persij: *nec te quasiueris extra:* aut etiam de viribus & robore, deque firma valetudine sua, aut suorum; quæ res fragilis est, & caduca. Secundò vana gloria est, si quis ab eo gloriam quærat obtinere, cuius iudicium non est certum, sed falli potest, vt est Connæ calculus, & omne iudicium humanum. Laudauit te Cicero? quid tum? laudauit & Milonem. Testimonium habes à Principe? quid tum? Numquid audiuisti, *Nolite considerare in principibus, in filijs hominum?* Sæpe & Principes decipiuntur, sæpe in officia alta indignissimos, immò proditores suos extulerunt, quod non erant facturi, si eos detracta larua agnouissent. De alijs hominibus, quid dicam? cum tot vbique Chij potiùs, quàm Coi, tot occurrant aduatores, tot parasiti, qui laudes vendunt, & palpo percutiunt eos, à quibus sportulam expectant. Quis eorum laudes, atque gloriam inde promanantem, non videat esse vanissimam? Hanc diligere, est de iactura maiore periclitari, quod plurimi faciunt, *qui dilexerunt magis gloriam hominum, quàm Dei.* Et quam gloriam? sæpe fictam, sæpe falliam. Nam teste Boëtio, *Plures magnum sæpe nomen falsis vulgi opinionibus abstulerunt. Quo quid turpius excogitari potest? nam qui falso prædicantur, suis ipsi necesse est laudibus erubescant.* Vt enim non quæuis corona quemuis decet victorem; ita non quæuis laus, aut quiuis honos

Isa. 5. 22.

Ierem 13. 15.

Psal. 51. 5.

Plinius lib. 7.
c. 8, lib. 11. 53.

Pers. Satyr. 1.

Psal. 145. 3.

Ioan. 12. 43.

Boëtius lib. 3
de consol.
prof. 6.

honos hominem quemcumque. Et sunt tamen, qui mendaci fama delectantur, & vel ipsi fingunt facinora quæ venditent, vel si alios adulantes audiant, mirificè pascuntur. Sicut enim Chamæleon non alio fertur pasci alimento, quàm aëris, & idcirco ore est semper hiante, ita quosdam aura popularis alit, neque quidquam caprant, præter inanes laudes & glorias. Et verè inanes, quia vt fumus, ita & gloria falsò parva faciliè euanescit. Tertiò denique, vana gloria est, non jam ratione illius rei de qua gloria quæritur; neque ratione eius, à quo gloria quæritur; sed ratione ipsius hominis, qui gloriam quærit, & de suis rebus vel tragicè, vel Thra-sonicè loquitur, atque appetitum gloriæ suæ non refert in debitum finem, hoc est, ad honorem Dei, vel proximi salutem, vel etiam propriæ non famæ, sed virtutis incrementum, & occasi-
nem. Quod non faciunt, qui de valetudine, de corporis aut ani-
mi viribus, de fortunis, de scientijs, vel etiam de ipsis virtutibus,
tamquam suis, non aliunde acceptis bonis volunt laudari, quibus
Apostolus ait: *Quid habes, quod non accepisti? si autem accepisti, quid* 1. Cor. 4
gloriaris quasi non acceperis? quid, vt cornicula, de alienis plumis
triumphas? illi gloriam ascribe, vnde accepisti.

5. Corollarium. Et si D. Augustinus, & D. Thomas plerum-
que ita loquantur, vt honor, aut gloria, eiusque appetitus, ne
sit vanus, pro scopo debeat habere vel Dei, vel proximi bonum,
hoc est, vel Dei honorem, vel proximi salutem; non negandum
tamen est, posse etiam appeti boni nominis existimationem, dig-
nitates atque officiorum honores, ob proprium bonum; si scilicet
illi honores propriam quoque videantur, non iam laudem, sed
salutem promo-
uri, & meritum ac coronam cælestem aucturi. *Fi.* 1. Tim. 3. 5
delis sermo, ait Apostolus, *Si quis episcopatum desiderat, bonum opus*
desiderat; nomine Episcoporum, etiam Parochi, & sacerdotes in-
telliguntur, cum idem sit eorum munus docendi, regendi que po-
pulum, & pascendi gregem Christi, licet numero minorem. Quia
igitur videmus plurimos sacerdotes parochijs, episcopatibus in-
hiare, atque ob eam ambitionem reprehendi, haud sanè perfun-
ctoriè hic locus est à nobis tractandus, vt sciatur, quid licitum,
in hoc genere, quid illicitum esse, doceamus. Duo sunt in e-
piscopatibus, parochijs, sacerdotijs, præposituris &c. Vnum est
labor,

II.